

Lasy Państwowe

Jedlnia – przyroda z historią w tle

Rezerwat przyrody Jedlnia

- Rezerwat przyrody „Jedlnia” został powołany na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1986 roku.
- Powierzchnia rezerwatu wynosi 86,42 ha.
- Rezerwat „Jedlnia” znajduje się na terenie Nadleśnictwa Radom, leśnictwa Zadobrze po obu stronach szosy Radom-Kozienice, w odległości około 13 kilometrów od granic Radomia.
- Ukształtowanie terenu jest urozmaicone dzięki występowaniu licznych pagórków wydmy, które opadają łagodnie w stronę zalewu Siczki.
- Rezerwat chroni fragmenty starodrzewia dębowo-sosnowego z udziałem jodły o naturalnym charakterze z gatunkami roślin chronionych występującymi w runie, wśród których znajdują się, między innymi lilia złotogłów (*Lilium martagon*) oraz mech modrzaczek siny (*Leucobryum glaucum*).
- Powierzchnia drzewostanów ponad 100-letnich stanowi 82% całego obszaru rezerwatu, zaś w wielu wydzieleniach średni wiek drzewostanu przekracza 200 lat.
- Według aktualnego rozpoznania fitosocjologicznego szatę roślinną rezerwatu tworzy przede wszystkim zespół grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* z typowym dla Puszczy Kozienickiej udziałem jodły w drzewostanie. W północno-zachodniej oraz południowej części rezerwatu występuje także zespół kontynentalnego boru mieszanego *Quercus roboris-Pinetum*.
- Ze względu na bliskość Radomia oraz bezpośrednie sąsiedztwo zalewu Siczki rezerwat Jedlnia podlega intensywnej penetracji przez osoby wypoczywające na tym terenie.
- Bezpośrednio do granic rezerwatu przylega Leśny Ośrodek Edukacyjny w Jedlni-Letnisku funkcjonujący w ramach Nadleśnictwa Radom. W rezerwacie wyznaczono ścieżkę przyrodniczą, znajdują się tu także miejsca pamięci narodowej.

Imię Andrzeja Kowalczewskiego dla rezerwatu Jedlnia

W uznaniu zasług inż. Andrzeja Kowalczewskiego, leśnika, popularyzatora idei ochrony przyrody i wieloletniego Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Radomiu rezerwat przyrody Jedlnia otrzymał Jego imię. Wniosek w tej sprawie do dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu złożyło Prezydium Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Kozienicka. Następnie dyrektor RDLP w Radomiu złożył wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 9 grudnia 2021 r. nadano rezerwatowi Jedlnia imię Andrzeja Kowalczewskiego.

Kowalczewscy – rodzina z tradycjami

Ojciec Andrzeja Kowalczewskiego, Jan Szymon Kowalczewski urodził się 4 października 1904 r. w Ożarowie k. Opatowa, zmarł 8 września 1992 r. Szkołę średnią w Radomiu ukończył w 1926 r., a w 1932 r. uzyskał dyplom inż. leśnika w Szkole Głównej Gospodarstwa Leśnego w Warszawie.

Pracę zawodową rozpoczął w kwietniu 1932 r. w nadleśnictwie Jedlnia na stanowisku praktykanta leśnego. W listopadzie 1933 r. zostaje przeniesiony na stanowisko p.o. leśniczego Leśnictwa Zemborzyce, Nadleśnictwa Świdnik. Jako leśniczy pracuje tam do 1 lutego 1945 r. W 1937 r. za zasługi na polu łowiectwa zostaje po raz pierwszy odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Od połowy września 1939 r. rozpoczyna współpracę, początkowo z rozbrajającą się armią polską, a potem z różnymi organizacjami podziemnymi (AK i BCH) prowadzącymi walkę z hitlerowskim najeźdźcą. W okresie 1940-41 jest dwukrotnie więziony w Zamku Lubelskim i raz Pod Zegarem (siedziba i więzienie gestapo).

Jan Szymon Kowalczewski, ojciec Andrzeja Kowalczewskiego, pierwszy od prawej strony, fot. arch. Piotra Kacprzaka.

Po wyjściu na wolność podejmuje pracę zawodową i dalszą współpracę z walczącym podziemiem, za co dostaje zaocznie wyrok śmierci. Od czasu agresji Niemiec na Rosję jest zmuszony ukrywać się.

Od stycznia 1945 r. rozpoczyna pracę na stanowisku Nadleśniczego Nadleśnictwa Krasnystaw, następnie Gościeradów, od 1 czerwca przechodzi do pracy w Inspekcji.

We wrześniu 1946 r. zostaje przeniesiony na stanowisko Nadleśniczego Nadleśnictwa Jedlnia, od 1 sierpnia 1957 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora ds. zagospodarowania lasu Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Radomiu do 1 lipca 1971 r. tj. do czasu przejścia na emeryturę.

Za swą pracę zawodową został odznaczony: Krzyżem Komandorskim, Krzyżem Kawalerskim, Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Krzyżem Zasługi (dwukrotnie).

Był czynnym działaczem: Ligi Ochrony Przyrody, Polskiego Towarzystwa Leśnego, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

Siedziba Nadleśnictwa Jedlnia (obecnie hotel Niezapominajka stanowiący część Leśnego Ośrodka Edukacyjnego w Jedlni-Letnisku), fot. arch. Jerzego Chrzanowskiego

**RDLP w Radomiu
Nadleśnictwo Radom**

